

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 557/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. novembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť V. S., T., vo veci namietaného porušenia *„jeho základných práv a slobôd v nasledovných článkoch Ústavy Slovenskej republiky: čl. 12 ods. 1, ods. 4, čl. 36 písmeno b, čl. 38 ods. 2, čl. 46 ods. 1, ods. 3, čl. 48 ods. 2 taktiež v rámci Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 6 ods. 1., čl. 13“* rozhodnutiami Okresného súdu Trnava sp. zn. 13 C 11/98 zo 16. novembra 2000, zo 16. decembra 2003, z 5. mája 2005, rozhodnutiami Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9 Co 312/01 z 2. októbra 2001, sp. zn. 10 Co 125/04 z 31. decembra 2004, sp. zn. 9 Co 334/2005 z 27. júna 2006, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 152/02 z 19. júna 2003 a namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 28/2008 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Co 168/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. S. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2013 doručená sťažnosť V. S., T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 12 ods. 1, čl. 12 ods. 4, čl. 36 písm. b), čl. 38 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami Okresného súdu Trnava sp. zn. 13 C 11/98 zo 16. novembra 2000, zo 16. decembra 2003, z 5. mája 2005, rozhodnutiami Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 312/01 z 2. októbra 2001, sp. zn. 10 Co 125/04 z 31. decembra 2004, sp. zn. 9 Co 334/2005 z 27. júna 2006, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyššieho súdu“) sp. zn. 4 Cdo 152/02 z 19. júna 2003 a porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 28/2008 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Co 168/2013.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 16. januára 1998 podal na Okresnom súde Trnava žalobu, ktorej predmetom bolo „*určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a priznanie náhrady mzdy vo výške priemerného zárobku*“. Žalobe sťažovateľa bola pridelená spisová značka 13 C 11/98. Sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol, že Okresný súd Trnava viackrát v uvedenej veci rozhodoval v súvislosti s jeho procesnými návrhmi na zmenu návrhu, ako aj vo veci samej. V tejto súvislosti uviedol a konkretizoval viaceré rozhodnutia Okresného súdu Trnava, ako aj krajského súdu. Sťažovateľ sa domnieva a je toho názoru, že „*súdy vo veci nekonajú v zmysle platných zákonných ustanovení, v zmysle Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keď konajú protiprávne, neefektívne, robia vo veci zbytočné súdne prietahy*“. V protiklade s uvedeným sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že bol „*donútený... vo veci podať ďalší nový návrh žaloby zo dňa 01.02.2005, vec je vedená na Okresnom súde v Trnave pod sp. zn. 26C 9/05 a po reorganizácii súdov na Okresnom súde v Piešťanoch*

pod sp. zn. 5 C 28/08“. V súvislosti s postupom súdov vo veci jeho novšieho návrhu žaloby okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 28/2008 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Co 168/2013 vyčíta len priet'ahy v týchto konaniach a navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Ústavný súd konštatuje, že boli vo veci sťažovateľa V. S. porušené základné práva a slobody v nasledovných článkoch Ústavy Slovenskej republiky: čl. 12 ods. 1, ods. 4, čl. 36 písmeno b, čl. 38 ods. 2, čl. 46 ods. 1, ods. 3, čl. 48 ods.2, taktiež v rámci Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných a slobôd podľa čl.6 ods. 1., čl.13.

2. Ústavný súd zrušuje nasledovné rozhodnutia Okresného súdu v Trnave vedené: pod sp. zn.:13C 11/98- 90 zo dňa 16.11.2000 spoločne s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn.:9 Co 312/01-109, zo dňa 02.10.2001, sp. zn.: 13C 11/98-192, zo dňa 16.12.2003 spoločne s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 10 Co 125/04-215, zo dňa 31.12.2004, sp. zn.: 13C 11/98-243,20 dňa 05.05.2005 spoločne s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn.:9Co/334/2005-288, zo dňa 27.06. 2006, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4 Cdo 152/02-159, zo dňa 19.06.2003.

3. Ústavný súd vec vedenú na Okresnom súde v Trnave pod č. k.:13 C 11/98 vracia na ďalšie konanie, v ktorom nebudú porušované základné práva a slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Ústavný súd prikazuje, aby Okresný súd v Piešťanoch vo veci vedenej pod sp. zn.: 5C/28/2008 a následne Krajský súd v Trnave pod sp. zn.: 24 Co 168/2013 spravodlivo a efektívne konali bez zbytočných súdnych priet'ahov a tak zohľadnili skutočnosti, v ktorých boli porušené základné práva sťažovateľa V. S.

5. Ústavný súd V. S. priznáva primerane finančné zadostučinenie v sume 60.000,- EUR, ktoré mu je Okresný súd v Piešťanoch povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Okresný súd v Piešťanoch je povinný zaplatiť náhradu trov konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti tohoto nálezu.“

Sťažovateľ uviedol, že súhlasí, aby jeho sťažnosť bola prerokovaná bez ústneho pojednávania. Sťažovateľ tiež žiadal o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov a svoju žiadosť odôvodnil nedostatkom finančných prostriedkov, ďalej skutočnosťou, že je starobný dôchodca a zdravotne ťažko postihnutá osoba.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v prvom rade vzhľadom na značnú nekonceptnosť sťažnosti a fakt, že ide o osobu bez právneho vzdelania nezastúpenú advokátom, ktorá žiadala o ustanovenie právneho zástupcu, zvažoval svoj procesný postup, či odstraňovať nezrovnalosti a nedostatky sťažnosti výzvou adresovanou sťažovateľovi, od tej ústavný súd upustil z dôvodov procesnej ekonómie a pochybnosti o efektívnosti takéhoto postupu. Ústavný súd ďalej tiež zvažoval, či sú splnené základné predpoklady na odkázanie sťažovateľa

na Centrum právnej pomoci v zmysle § 30 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v spojení s § 138 OSP, a to primárne so zameraním na splnenie predpokladu, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Na ten účel bolo potrebné ustáliť predmet konania o tejto sťažnosti, preto ústavný súd vychádzajúc z celého obsahu sťažnosti, ako aj z konečného návrhu tzv. petitu sťažnosti ustálil predmet tohto konania tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia. Na základe zistení ústavného súdu z inej jeho rozhodovacej činnosti týkajúcej sa sťažovateľa, ako aj na základe informácií získaných v súčinnosti s okresným súdom po ustálení predmetu tohto konania ústavný súd dospel k záveru, že ani prípadné doplnenie tejto sťažnosti kvalifikovaným právnym zástupcom by za žiadnych okolností nemohlo viesť k jej prijatiu na ďalšie konanie z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí, preto ústavný súd upustil aj od tohto procesného postupu.

1. Sťažovateľ v petite namietal porušenie svojich označených práv rozhodnutiami Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 11/98, ako aj súvisiacimi rozhodnutiami krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 152/02 z 19. júna 2003. Podľa zistení ústavného súdu z inej rozhodovacej činnosti týkajúcej sa sťažovateľa (sp. zn. I. ÚS 95/2010) napadnuté konanie sp. zn. 13 C 11/98 právoplatne skončilo v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 334/2005 z 27. júna 2006, konkrétne 9. augusta 2006.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti

rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa, pričom zmeškanie tejto lehoty nemožno odpustiť.

Predmetná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 9. júla 2013, teda s veľkým časovým odstupom od právoplatného skončenia konania na okresnom súde vo veci sp. zn. 13 C 11/98 vrátane súvisiacich (a tiež napadnutých) konaní na krajskom súde a najvyššom súde a v čase, keď sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich základných práv a slobôd vo vzťahu ku všetkým týmto konaniam na ústavnom súde podľa čl. 127 ústavy, už zjavne uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní pred okresným súdom sp. zn. 5 C 28/2008 a v konaní pred krajským súdom sp. zn. 24 Co 168/2013 zistil, že okresný súd v označenom konaní už rozhodol rozsudkom z 26. februára 2013, ktorým návrhy sťažovateľa zamietol. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo spolu so súdnym spisom pre účely rozhodnutia o odvolaní odstúpené 18. apríla 2013 krajskému súdu, kde mu bola pridelená sp. zn. 24 Co 168/2013. Podľa informácií ústavného súdu krajský súd v čase rozhodovania ústavného súdu ešte nerozhodol o podanom odvolaní sťažovateľa.

2.1 Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania tejto sťažnosti už vo veci rozhodol a vec odstúpil krajskému súdu pre účely rozhodnutia o podanom odvolaní, teda možno konštatovať, že v čase doručenia tejto sťažnosti ústavnému súdu už zo strany okresného súdu nemohlo dochádzať k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľa, pretože okresný súd vykonal všetky do úvahy prichádzajúce úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania ešte pred doručením tejto sťažnosti.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia označeného základného práva postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 28/2008 posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol (obdobne napr. IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08).

2.2 Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní pred krajským súdom sp. zn. 24 Co 168/2013, ústavný súd konštatuje, že od doručenia veci – odvolania krajskému súdu uplynul relatívne krátky čas (necelé štyri mesiace), preto zatiaľ o porušení označeného práva sťažovateľa je predčasné uvažovať. Ústavný súd tak dospel k záveru, že sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu označeného základného práva postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 24 Co 168/2013 je zjavne neopodstatnená, preto aj túto časť sťažnosti v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2013